

Tanterv: Építészmérnök alapszak (BSc) levelező

Tantárgy neve:

ÉPÍTÉSZETELMÉLET

Tantárgy kódja:

EPE068ML

Szemeszter:

6

Kreditek száma:

3

A heti órák elosztása:

2/0/0

Értékelés:

vizsgajegy (v)

Előfeltételek

nincs

Tantárgy felelős:

Dr. Tamás Anna Mária, egyetemi docens

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-334

E-mail: anima@mik.pte.hu

munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

Oktatók:

Dr. Tamás Anna Mária, egyetemi docens

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-334

E-mail: anima@mik.pte.hu

munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

Tárgyleírás

A tantárgy elsődleges célja az építészmélelet, mint tudományterület, az építészeti teóriák, tervezésméleti alapvetések megismertetése, ezáltal a hallgatók építészeti szemléletének és kritikai gondolkodásának megalapozása. A tantárgy a hagyományos mérnöki tananyagot túl olyan ismeretekkel bővíti a hallgatók szakmai tudását, melynek következtében széles látókörrel rendelkező, a társadalom és kultúra területén magas műveltséggel bíró, a jövő kihívásaira rugalmasan és kreatívan reagálni képes építészekké válhatnak.

Az építészeti tervezés alapkérdéseire adott válasz személyes megfogalmazását ösztönző elvek ismertetése az alábbi nagy témakörök szerint történik: Az építészmélelet, mint tudomány, jelentősége, korunk társadalmát, kultúráját befolyásoló szerepe, kölcsönhatásai. Az építészeti tér dimenziói és analízise. Az idő kérdése az építészetben, az építészeti korok változása és azok összefüggéseinek elemzése. Anyag, forma, funkció, koncepció fogalma az építészetben. Az építészet és az építészek szerepe a társadalomban. A szolidáris építészet.

A tantárgy további célja, hogy ismereteket és tapasztalatot szerezzenek a hallgatók a szakmai kutatásban, kutatómódszertanban. A tantárgy kiemelt célja, hogy a hallgatók a témavezető által javasolt, de személyesen választott témát magas szinten elemezzék, graduális szinten ezt TDK dolgozatként, posztgraduális szinten doktori disszertációként feldolgozva.

Oktatás célja

Az oktatás célja, hogy interaktív előadások és kutatások formájában ösztönözze a hallgatókat arra, hogy építészeti tevékenységüket képesek legyenek minden szempontból megérteni és kontextusba helyezni. A jövőben olyan építészekké váljanak, akik felelősségük tudatában végzik szakmai tevékenységüket, tisztában vannak annak épített és természeti környezetet, társadalmat és kultúrát befolyásoló jelentőségével.

Tantárgy tartalma

A tantárgy keretében a részletes tematikának megfelelően előadásokon vesznek részt a hallgatók. Ezzel párhuzamosan a féléves feladat teljesítése zajlik.

A részletes tantárgyi program, a részletes követelményrendszer valamint a tantárgyhoz kapcsolódó információk a Neptun Meet Street felületére kerülnek feltöltésre.

Számonkérési és értékelési rendszere

A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudományegyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.

A tantárgy vizsga jeggyel zárul. A szemeszter zárása a vizsgaidőszakban történik. Az előadásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával, ill. az előadásokat követően kitöltendő 'papír' leadásával történik. A papír az előadás napján digitális felültere (Teamsbe) történő feltöltése jelenti az igazolt jelenlétet.

A vizsga jegy 50% -ban az elméleti tudás számonkéréséből, 50%-ban a féléves feladat eredményből áll. Mindkét esetben a tantárgy teljesítésének feltétele az egyenkénti 25%-os teljesítés.

vizsga jegy (1,2,3,4,5) -ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni

84p - 100p	jeles (5)
71p - 83p	jó (4)
60p - 70p	közepes (3)
50p - 59p	elégséges (2)
0p - 49p	elégtelen (1)

Kötelező irodalom

CSÁGOLY, Ferenc: *Szépség (Három könyv az építészetéről)*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013
CSÁGOLY, Ferenc: *Hasznosság (Három könyv az építészetéről)*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014
CSÁGOLY, Ferenc: *Tartósság (Három könyv az építészetéről)*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2014

Ajánlott irodalom

CSÁGOLY, Ferenc: *Építészet és Kultúra I. és II.*, Terc, Budapest, 2019
LUKOVICH Tamás: *Lenyűgöző labirintus - az építészetelmélet világa*, Terc, Budapest, 2017
LUKOVICH Tamás: *Bevezetés az építészetelméletbe*, Terc, Budapest, 2015
MORAVÁNSZKY Ákos, M. Gyöngy Katalin: *A tér (kritikai antológia)*
FRAMPTON, Kenneth: *A modern építészet kritikai története*
SCHNELLER István: *Az építészeti tér minőségi dimenziói*
MORAVÁNSZKY Ákos, M. Gyöngy Katalin: *A monumentalitás (kritikai antológia)*
FERKAI András: *Úr vagy megélt tér*
SZENTKIRÁLYI Zoltán: *Válogatott építészettörténeti és elméleti tanulmányok*
MORAVÁNSZKY Ákos, M. Gyöngy Katalin: *A stílus (kritikai antológia)*
MORAVÁNSZKY Ákos, M. Gyöngy Katalin: *Technika és természet (kritikai antológia)*

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. a tematika alapján előadásokon történő részvétel
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés, és otthoni munka

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

A félév során előadások keretében történik a témák elméleti feldolgozása. A tananyag megfelelő elsajátítása érdekében minden előadást követően egy rövid papír kitöltése a feladat a hallgatók számára, mellyel a hallgatók egyben igazolják aktív jelenlétüket az órákon.

Ezzel párhuzamosan a féléves feladat megoldása a történik, mely egyéni vagy csoportos elméleti kutatás. A munka egy esszé leadásával zárul.

A félév során, mind az oktatásban, mind a számonkérésben, a legfontosabb szempont, hogy egyetemi kutatómunka színvonalának megfelelő, magas minőségű alkotások szülessenek, melyek támogatják a hallgatók egyéb szakmai munkáját, későbbi szakma gyakorlását és karrierjét. Ebből következően az elkészült munkák nyilvános publikálása, a kutatómunka esetleges későbbekben történő folytatása kiemelt jelentőséggel bír.

Feladatok és követelményrendszerük:

TANSZÉKI KUTATÁS

Tartalmi követelmények:

A feladat célja, hogy az építész hallgatók az elméleti ismeretek megszerzésével párhuzamosan gyakorlatot szerezzenek elméleti kutatásban és elsajátítsák a tudományos építészeti írás alapjait. A kutatás során a hallgatók a meghirdetett témák közül választanak. A kutatási téma pontosítása ezen a területben belül egyénileg eldönthető, de egyeztetése szükséges. Indokolt esetben a meghirdetett témákon kívül is lehet kutatási témát választani.

A feladat megoldása két fős csoportokban történik és a követelményekben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelő esszével zárul.

A feladat két tartalmi részből áll:

Az első felében a téma általános bemutatása, elemzése történik, a témához kapcsolódó szakirodalom feldolgozása és az egyéni felmérések alapján.

A tanulmány második részében a következtetések levonására, a kutatás eredményének bemutatásra, személyes vélemény megfogalmazására van szükség.

Az tanulmány tartalmaz(hat) a témához és a megértetéshez szükséges képanyagot.

A források megjelölése és irodalomjegyzék minden esetben szükséges.

A kutatási munkát a tematikában meghatározott időpontokban egyeztetni kell.

Formai követelmények:

A tanulmányt A4-es méretben vagy egyedi elképzelés szerint, de nagyságrendileg A4-es formátumban kell leadni nyomtatott és digitális formában.

A tanulmány minimum 10 oldal szöveges részt tartalmazzon.(12-es betűméret, normál sorköz és szóköz)

A tanulmány ezen felül tetszőleges mennyiségű képanyagot és szöveges anyagot tartalmazhat.

A kutatást digitálisan, .pdf formátumban kell feltölteni a megadott határidőre a Teamsbe, a TANSZÉKI KUTATÁS – LEADÁS nevű mappába.

A fájl maximum 5 mb legyen, az elnevezése pedig az alábbiak szerint történjen:

hallgató1_hallgató2_kutatás címe_épelm 2021.pdf

Beadási határidő: 2021.05.07. – 12.00

A feladat pótleadásának határideje: 2020.05.14. – 12.00

PROGRAM HETI BONTÁSBAN

2.Hét	Péntek 8.30-10.00
Metodika	Elméleti ismeretek, általános információk, féléves feladat kiadása
február 9.	1.ELŐADÁS: Az építészelmélet fogalma, az építészeti teóriák szerepe, jelentősége Az építészeti tér fogalma, elemzése, dimenziói. A hely, a genius loci, regionalizmus.

4.Hét	Kedd 10.15-12.00
Metodika	Elméleti ismeretek, kutatás konzultációja- csoportok megalakulása, a téma véglegesítése
február 23.	2. ELŐADÁS: Teóriatörténet

8.Hét	Kedd 10.15-12.00
Metodika	Elméleti ismeretek, kutatás konzultációja
március 26.	3. ELŐADÁS: Szolidáris építészet

12.Hét	Kedd 10.15-12.00
Metodika	Elméleti ismeretek, kutatás konzultációja
április 23.	4. ELŐADÁS: Az építészeti koncepció jelentősége, a koncepció alapú tervezés gyakorlata

14.Hét	Kedd 10.15-12.00
Metodika	Elméleti ismeretek - FÉLÉVES FELADAT BEADÁSA
május 7.	5. ELŐADÁS: Környezetpszichológia

15.Hét május 14. **FÉLÉVES FELADAT PÓTBeadása**

A tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartom, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatom. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst, valamint az intézeti koordinátort lehet keresni a szorgalmi időszakban.

Pécs, 2021.02.02.

dr. habil Tamás Anna Mária DLA
egyetemi docens, tantárgyfelelős